

21.2.2022 dnro 277/16.12.2021

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

kirjaamo@mmm.fi

Uusi eläinlääkintähuoltolaki sekä siihen liittyvä muu lainsäädäntömuutos

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää 21.2.2022 mennessä lausuntoa MMM:n työryhmän valmistelemasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaksi sekä siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi eläinlääkintähuoltolaki, jolla kumottaisiin voimassa oleva eläinlääkintähuoltolaki. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinlääkärintamattomien harjoittamisesta annettua lakia, eläinten lääkitsemisestä annettua lakia, elintarvikelakia, eläintautilakia ja terveydenhuoltolakia.

Uuden lain mukaan kunnilla olevaa perustasoisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuuta täsmennettäisiin ja rajattaisiin. Järjestämisvastuu katkaisi laissa yksilöivät palvelut, joiden riittävä saavutettavuus on eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden turvaamiseksi välttämättömyyden varmistaa koko maassa.

Seura- ja harrastuseläinten palvelujen osalta järjestämisvastuun muotoillut merkittävät rajausten ohella kuntien lakisääteisten velvollisuuksien laajentamista osalla alueista. Muutos on tarpeen turvaamaan yhteiskunnallisesti tärkeiden palvelujen ja koko eläinlääkintähuollon toimivuutta. Muutoksella pyritään poistamaan niitä tulkintaepäselvyyksiä ja ristiriitoja, joita liittyy julkisen ja yksityisen sektorin väliseen kilpailuneutraliteettiin vaikuttavien lakien samanaikaiseen soveltamiseen sekä estämään haitat, joita kunnallisen palvelukokonaisuuden tiettyyn osaan kohdistuva yhtiöittämisvelvollisuus järjestelmälle aiheuttaa.

Asiakasmaksuja koskeviin säännöksiin ehdotetut muutokset antaisivat kunnille mahdollisuuden saada merkittäviä lisätuloja kunnaneläinlääkärintamattomien vastaanotolla tuotettavista palveluista.

Lausunto

Eläinlääkintähuollon tehtävät on tärkeä säilyttää yhtenä kokonaisuutena. Valvontaeläinlääkäreiden erottaminen kunnallisesta toiminnasta vähentäisi valvontaresursseja ja heikentäisi yhteistyötä kunnan virkaeläinlääkäreihin.

21.2.2022 dnro 277/16.12.2021

Kunnan järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalveluiden tehtäväluetteloa tulisi laajentaa esitetystä. Nykyiseen eläinlääkäreiden peruskoulutuksen taso, ammatillinen halukkuus, palveluiden käyttäjien tarve ja odotukset ja eläinlääkintäkäyttöön tarjottava kohtuuhintainen välineistö ja kehittyneet lääkkeet antavat mahdollisuudet menneitä vuosikymmeniä laajempaan palveluun ilman investointeja ja erikoistumista. Mikäli toiminta rajoitetaan minimiin, on perusammattitaidon riittävä ylläpito hankalaa. Esimerkiksi pienehköjen kasvainten poisto ei vaadi paremmin varusteltuja tiloja tai erikoisvälineistöä. Julkisen eläinlääkintähuollon tulisi tarjota kastraatioleikkauksia koirien ja kissojen lisäksi muillekin yleisille lemmikeille, esim. kaneille. Myös koiran keisarileikkaus on toimenpide, joka kuuluu eläinlääkäreiden peruskoulutukseen ja synnyttävän koiran kuljetus ja leikkaukseen pääsyn viivästyminen on helposti kohtalokas emälle ja /tai pennuille ja aiheuttaisi eläimille turhaa kärsimystä.

Lemmikkien hyvä suun terveys on oleellinen osa eläinten sairauksien ennaltaehkäisyssä ja hyvinvoinnissa. Kunnan järjestämisvastuuseen tulisi sisältyä sen osalta ehdotettua laajempaa palvelua, kuten maitokulmahampaiden poistot.

Kunnan praktikat ja yksityiset klinikat eivät juurikaan kilpaile samasta asiakaskunnasta. Mikäli kunnaneläinlääkäreiden toiminta rajataan hyvin suppeaksi, tulee se johtamaan eläinsuojelutapausten lisääntymiseen. Yksityisklinikoiden hintataso on korkea, eikä pienituloisilla ei ole mitään mahdollisuutta siirtyä heidän asiakkaiksi. Toisaalta yksityisklinikoiden resurssit ovat tälläkin hetkellä hyvin rajalliset ja ohjaavat ajoittain asiakkaita kunnallisille vastaanotoille.

Pelkällä rokotus-, lopetuspraktiikalla ja päivystysvelvollisuudella ei saada kunnan virkoja täytettyä ainakaan nykyisen suuruisella peruspalkalla ja päivystyskorvauksilla. Päivystysalueita ei voi laajentaa loputtomiin. Hankittaessa päivystysaikaista palvelua erillisillä sopimuksilla, on kuntien vaurduttava selkeään kustannusten nousuun.

Päivystävinä eläinlääkäreinä tulisi toimia niiden eläinlääkäreiden, jotka hoitavat muutenkin julkisen puolen toimintaa ja joilla on tarvittava kokemus tehtäviin. Tämä voi jatkossa muodostua jo ammattitaidon osalta hankalaksi, mikäli eläinlääkäreiden virka-aikaisia tehtäviä rajataan huomattavasti.

Klinikkamaksun perimisvelvoite on kannatettava asia. Klinikkamaksutomia palveluita voisivat kuitenkin olla esim. rokotukset.

Opiskeluaikaista yhteistyötä kuntiin tulisi lisätä, jolloin valmistuvilla eläinlääkäreillä olisi enemmän kiinnostusta toimia kunnaneläinlääkärin virassa tai viransijaisina. Lisäksi kunnaneläinlääkäreiden lakisääteisten tehtävien ja siihen liittyvän koulutuksen osuutta työajasta tulisi lisätä. Varsinkin eläintautivalmiuteen liittyvä koulutus tulisi kuulua pakollisena täydennyskoulutuksena ainakin kaikille kunnaneläinlääkäreille.

21.2.2022 dnro 277/16.12.2021

**RIIHIMÄEN SEUDUN
TERVEYSKESKUKSEN KUNTAYHTYMÄ**
Ympäristöterveys

Pirkko Sukula
Terveysvalvonnan johtaja

Tiedoksi Yhtymähallitus

